

ВІДГУК
офіційного опонента на дисертацію
Руднік Юлії Вікторівни
«Підготовка вчителів початкової школи до застосування інноваційних
технологій навчання іноземних мов»,
подану на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук
за спеціальністю 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти

Актуальність теми дисертаційного дослідження. Актуальність та доцільність теми обраного дослідження є беззаперечною, так як модернізація процесу підготовки вчителів початкової школи передбачає підвищення вимог до їхнього професійного рівня, бо у ході реалізації Концепції «Нова українська школа» значна увага має приділятися підготовці вчителя початкової школи, діяльність якого є багатопредметною та багатофункціональною, одним із складників якої є іншомовна комунікативна компетентність. З огляду на це одним із важливих завдань є оволодіння інноваційними технологіями навчання іноземних мов учителями початкових класів, професійне становлення яких починається у закладах вищої освіти.

Визначена здобувачем недостатність теоретичного дослідження проблеми підготовки вчителів початкової школи до застосування інноваційних технологій навчання іноземних мов посилюється зазначеними здобувачкою суперечностями, що існують у освітньому середовищі України.

Викладені аргументи переконують в актуальності та своєчасності дисертаційної роботи Руднік Ю. В., метою якої визначено теоретичне обґрунтування та експериментальна перевірка ефективності змістовно-методичного забезпечення підготовки майбутніх учителів початкової школи до застосування інноваційних технологій навчання іноземних мов.

Наукова новизна одержаних результатів. Оцінюючи найважливіші здобутки дисертації, варто вказати на наукові результати, що мають вагому наукову новизну: визначено структуру готовності вчителів початкової школи

до застосування інноваційних технологій навчання іноземних мов; уточнено сутність базових понять дослідження; обґрунтовано змістовно-методичне забезпечення підготовки вчителів початкової школи до застосування інноваційних технологій навчання іноземних мов.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами відповідних галузей науки. Дисертація Руднік Ю.В. відповідає плану комплексної науково-дослідної теми Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка «Нова стратегія професійної підготовки педагога в умовах євроінтеграції» (р. н. 0116U002963). Тему дослідження затверджено Вченою радою Київського університету імені Бориса Грінченка (протокол № 1 від 23 січня 2014 року) та узгоджено в бюро Міжвідомчої ради з координації наукових досліджень з педагогічних і психологічних наук в Україні (протокол № 2 від 25 лютого 2014 року).

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. На основі комплексного аналізу спеціальної літератури з'ясовано ступінь розробленості проблеми в освітній теорії та практиці. Джерельна база дослідження справляє позитивне враження, так як вміщує нормативно-правові документи в галузі освіти України, педагогічну, психологічну, методичну неперіодичну та періодичну літературу, електронні ресурси, матеріали конференцій, присвячені проблемі підготовки вчителів початкової школи до застосування інноваційних технологій навчання іноземних мов. Здобувачем у процесі дослідження опрацьовано понад 240 наукових джерел (з них понад 20 англomовних), що свідчить про наполегливість і скрупульозність автора в доборі матеріалу. Використання такої джерельної бази свідчить про ґрунтовне опрацювання досліджуваної проблеми та високий рівень наукової підготовки здобувачки.

Детальне ознайомлення з дисертацією Руднік Ю.В. дає підстави стверджувати, що підхід здобувачки до наукової роботи вирізняється фундаментальністю та ґрунтовністю дослідження. Структура роботи є чіткою, виклад матеріалу логічним та науково обґрунтованим.

Подані в роботі висновки вирізняються обґрунтованістю і базуються на використанні різних методів наукового пошуку: теоретичних, які включають аналіз, синтез, класифікацію, порівняння, систематизацію та узагальнення; діагностичні методи та педагогічний експеримент, узагальнення власного педагогічного досвіду, моделювання та методи математичної статистики.

Оцінка змісту та завершеності дисертації. У вступі дослідження чітко обґрунтовано актуальність обраної проблеми, науково коректно визначено об'єкт, предмет, мету, завдання, методи дослідження, його методологічну й теоретичну основу, розкрито наукову новизну, теоретичне та практичне значення, особистий внесок Юлії Вікторівни, наведено дані про апробацію та упровадження результатів дослідження, що в цілому не викликають сумніву.

У першому розділі – «Теоретичні основи підготовки вчителів початкової школи до застосування інноваційних технологій навчання іноземних мов» – здійснено ґрунтовний теоретичний аналіз базових понять дослідження, сутності та процесу професійної підготовки вчителів початкової школи; проаналізовано сучасний досвід підготовки вчителів початкової школи до застосування інноваційних технологій навчання іноземних мов.

У другому розділі – «Змістовно-методичне забезпечення підготовки вчителів початкової школи до застосування інноваційних технологій навчання іноземних мов» – досліджено стан готовності майбутніх учителів початкової школи до застосування інноваційних технологій навчання іноземних мов; здійснено моделювання процесу їхньої підготовки; обґрунтовано зміст, форми і методи забезпечення підготовки вчителів початкової школи до застосування інноваційних технологій навчання іноземних мов.

У третьому розділі – «Дослідно-експериментальна перевірка ефективності підготовки вчителів початкової школи до застосування інноваційних технологій навчання іноземних мов» – представлено методику

проведення експериментального дослідження, результати впровадження змістовно-методичного забезпечення підготовки вчителів початкової школи до застосування інноваційних технологій навчання іноземних мов.

Третій розділ вражає переконливими висновками ефективності поданої методики і методичного супроводу процесу підготовки вчителів початкової школи до застосування інноваційних технологій навчання іноземних мов, що сприяло розробленню автором методичних рекомендацій щодо застосування інноваційних технологій навчання іноземних мов для студентів та вчителів, які вже працюють у початковій школі.

У роботі представлено розгорнуті висновки, які віддзеркалюють основні результати дисертаційного дослідження. Експериментальна частина є теоретично і методологічно зрілою.

Аналізуючи основну частину рецензованої роботи, можемо дійти висновку, що під час виконання дослідження її мета та завдання були досягнуті, а дисертація є завершеною науковою працею.

Значення отриманих автором результатів дослідження для науки і практики. Дисертаційна робота містить нові наукові положення, що сприяють підвищенню якості професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів до застосування інноваційних технологій навчання іноземних мов у контексті посилення вимог до професіоналізму педагогів.

На нашу думку, результати дисертаційного дослідження характеризуються теоретичною та практичною значущістю. Вони можуть бути використані в освітньому процесі підготовки вчителів початкової школи як окремі модулі навчальних дисциплін, у формальному і неформальному навчанні студентів закладів вищої освіти та в системі післядипломної педагогічної освіти.

Повнота викладення наукових положень, висновків і рекомендацій дисертації в опублікованих працях. Вивчення дисертаційної роботи Руднік Юлії Вікторівни надає можливість зробити висновок, що автореферат і публікації автора досить повно відображають основний зміст дисертації,

наукову новизну виконаного дослідження, рівень апробації наукових результатів. Зміст автореферату відповідає змісту дисертації. Основні результати дисертаційної роботи відображено у 15 наукових публікаціях (з них – 12 одноосібних статей та 3 статті у співавторстві, а саме: 7 статей – у наукових фахових виданнях України з педагогічних наук, 1 – у закордонному періодичному фаховому виданні; 1 – у збірнику наукових праць та 6 – у збірнику матеріалів конференцій).

Дисертаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків до них, загальних висновків, списку використаних джерел. Заслуговує на увагу якість та прикладний характер 13 додатків на 105 сторінках. Загальний обсяг дисертації становить 338 сторінок. Основний текст викладено на 189 сторінках. Ілюстративний матеріал подано у 12 таблицях та 5 рисунках.

Основні положення дисертації широко апробовані на науково-практичних конференціях. Загалом вважаємо, що дисертація пройшла належну апробацію; вона є самостійною науковою працею, що має завершальний характер.

Відповідність змісту автореферату основним положенням дисертації. Ознайомлення з текстом автореферату дисертації дає підставу стверджувати, що за структурою та змістом він відповідає вимогам, що висуваються МОН України. У тексті автореферату відображено основні положення, зміст, результати і висновки здійсненого Ю. В. Руднік дисертаційного дослідження. Зміст автореферату та основні положення дисертації є ідентичними.

Дискусійні положення, зауваження та побажання щодо змісту дисертації. Позитивно оцінюючи дисертаційне дослідження Руднік Юлії Вікторівни, вважаємо за необхідне висловити такі зауваження:

1) у дисертаційному дослідженні поняття «компетентність» і «компетенція» варто уніфікувати, оскільки в англійській мові існує єдиний термін «competence», який перекладається як компетентність, і згідно з новим Державним стандартом початкової освіти тлумачиться як «динамічна

комбінація знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність». Тому, на нашу думку, варто вживати термін саме в такому контексті;

2) пропонуємо більш детально зупинитися на особливостях імплементації інноваційних технологій в освітній процес з іноземної мови в початковій школі. Робота значно виграла б, якби до змісту додатків було включено приклади фрагментів уроків з іноземної мови в початковій школі з використанням інноваційних технологій навчання іноземних мов;

3) автор пропонує включити у зміст педагогічної практики інноваційний вид діяльності – аналіз уроків учителів початкової школи в контексті застосування інноваційних технологій навчання іноземних мов, тому збагатила б дисертацію схема аналізу уроку з використанням інноваційних технологій навчання іноземних мов;

4) на нашу думку, в описі результатів експериментальної роботи не вистачає аналізу труднощів, що виникли у процесі експерименту, зокрема аналізу сучасного стану інноваційного освітнього середовища закладів вищої освіти.

Висловлені зауваження і побажання не є принциповими і не впливають на загальний високий рівень кандидатської дисертації. Ю. В. Руднік писала роботу з чітким усвідомленням власної позиції, що передбачала полеміку і готова до такої.

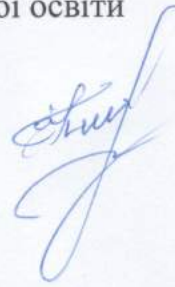
Загальний висновок. Дисертаційна робота Юлії Вікторівни Руднік «Підготовка вчителів початкової школи до застосування інноваційних технологій навчання іноземних мов» виконана вперше і є теоретично обґрунтованим, самостійним, суттєвим, структурно завершеним міждисциплінарним дослідженням актуальної проблеми теорії і методики професійної освіти, має безперечну наукову новизну, практичну значущість і робить гідний внесок у розробку практичних шляхів підготовки майбутнього

вчителя початкової школи. Актуальність обраної теми дисертації, ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, новизна та повнота викладу в опублікованих працях повністю відповідають вимогам до кандидатських дисертацій.

Представлена до захисту кандидатська дисертація Юлії Вікторівни Руднік «Підготовка вчителів початкової школи до застосування інноваційних технологій навчання іноземних мов» відповідає вимогам «Порядку присудження наукових ступенів» (п. 9, 11, 13), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України № 567 від 24 липня 2013 р. зі змінами, внесеними Постановою Кабінету Міністрів України № 656 від 19.08.2015), а її автор – Руднік Юлія Вікторівна – заслуговує присудження наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти.

Офіційний опонент:

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри теорії і методики початкової освіти
Глухівського національного педагогічного
університету імені Олександра Довженка

I. O. Пінчук

підпр. Пінчук І.О.
зробив 2016

кадрів пров. державно в/к

